

Nr 120.

Av herr **Pettersson** i Dahl **m. fl.**, *angående slopande av markegångssättning.*

Markegång är det värde i penningar som årligen offentligen åsättes en del varor och tjänstbarheter i enlighet med kungl. förordningen den 2 juni 1911.

Markegångspriserna bilda tre grupper: A) årliga markegångspriser på ett större antal persedlar, utarbetade av länsstyrelserna på grundval av uppgifter från kommunalnämnder, magistrater och stadsstyrelser, B) de s. k. årspriserna avseende ett fåtal viktigare persedlar sättas för varje fögderi av särskilda markegångsnämnder, C) den s. k. 10-åriga medelmarkegången, som fastställs i början av november av fyra av landstinget utsedda markegångsdeputerade.

Dessa markegångstaxor ha ju uppkommit under en tid då en del av de skatter och avgifter en person hade att erlægga utgick i form av varor. När då också en del skulle betalas i pengar blev det nödvändigt att officiellt fastställa de särskilda varornas värde. I vår tid fyller emellertid knappast denna markegång någon uppgift, ty betalning av skatter eller avgifter i varor förekommer ju icke och de kontrakt eller utgående avlöningar, som äro baserade på markegång, äro numera ett försvinnande fåtal.

Upprättandet av dessa markegångstaxor åsamka dock det allmänna dryga kostnader. Enligt § 7 i kungl. förordningen nr 297, 1917 skola för visst av konungens befallningshavande bestämt antal kommuner inom varje fögderi utses sockenombud, som jämte ett lika antal av konungens befallningshavande utsedda personer skola på häradsskrivarens kallelse sammanträda i slutet av mars månad för att i egenskap av markegångsnämnd upprätta priskuranter, dels för oktober—december månader föregående år, dels för januari—mars löpande året, avseende dessa priskuranter värdet å huvudpersedlarna. Om man beräknar att av landets 2,300 kommuner en sjättedel varje år väljer sockenombud, vartill komma de av konungens befallningshavande utsedda personerna, så torde man kunna beräkna att minst 800 personer förutom av saken berörda statstjänstemän varje år måste resa till olika sammanträdesorter för fastställande av markegångstaxorna.

Dessutom åligger det varje kommunalnämnd att årligen före den 15

oktober till häradsskrivaren i fögderiet lämna uppgift å gällande pris å markegångspersedlar, och dessas senares antal är ganska betydande.

Av närslutna bilaga framgår hur föråldrad och rent av löjeväckande uppställningen av priskuranten är. Det begäres att kommunalmän och myndigheter skola offra tid på att prissätta t. ex. en »teya», som skall bestå av ett får, en gås och ett höns, »en hektoliter lax», »ett ollonsvin» o. s. v. Det torde vara ganska uppenbart att resultatet av denna prissättning, isynnerhet dess korrekthet, icke står i rimlig proportion till de besvär och kostnader som markegången vållar statsverket och kommunerna. När därtill kan fogas att denna markegångssättning i närvarande tid torde ha liten eller ingen praktisk betydelse, förefaller det här vara ganska naturligt att man till omprövning toge upp frågan om avskaffandet av den föråldrade anordning som markegången uppenbarligen är. Skulle en omedelbar avskrivning av densamma icke kunna låta sig göra, bör en förenkling och rationalisering av markegångssättningen tagas under övervägande.

Med stöd av det anförda tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen måtte besluta hemställa att Kungl. Maj:t låter utreda och för riksdagen snarast förelägga förslag till slopandet av markegångssättningen.

Stockholm den 23 januari 1940.

J. Onsjö.

Arvid Jonsson.

Anders Pettersson
i Dahl.
Albin Eriksson,
Toftered.

Avskrift.

Priskurant å markegångspersedlar för Laholms fögderi, Hallands län upprättad enligt § 7 av kungl. förordningen den 2 juni 1911, angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande till uppgörande av priskurant till ledning vid bestämmande av den i § 6, litt. A, av samma förordning omförmälda årliga markegången.

Ränte- och kronotonde samt andra därmed jämförliga persedlar:	Medeltalet		Medeltalet
	av kommunalnämndernas pris	Kronor öre	av kommunalnämndernas pris
			Kronor öre
En hektoliter vete	13 55	En hektoliter lax	204 50
En hektoliter råg	12 —	En st. lax	17 68
En hektoliter korn	10 42	En st. dito mindre	10 63
En hektoliter kornmjöl	10 80	En st. spekelax	23 04
En hektoliter tullmjöl	8 68	Ett kilogram dito	4 66
En hektoliter malt	15 89	En hektoliter torsk	20 31
En hektoliter blandsäd av råg och havre, hälften av vardera slaget	9 93	En hektoliter ål om 87,707631 kilogram	177 17
En hektoliter havre	7 86	Ett kilogram dito	2 02
En hektoliter havremjöl	8 12	100 st. torra ålar	56 86
En hektoliter ärter	28 24	Ett kilogram sälspäck	77
En hektoliter bönor	34 55	Ett lass hö om 3,401 deciton	20 87
En hektoliter smör om 87,707631 kilogram	260 49	En famn björkved $\left. \begin{array}{l} 2,3752 \text{ meter} \\ \text{lång, } 1,7814 \\ \text{meter hög} \end{array} \right\}$	43 38
Ett kilogram dito	2 97	En famn alved $\left. \begin{array}{l} \text{och } 1,7814 \\ \text{meter bred} \end{array} \right\}$	30 93
Ett kilogram torr ost	1 70	En famn tallved	29 84
Ett kilogram torrt kornfläsk	2 —	En famn bokved	45 79
Ett kilogram saltgrönt dito	1 89	Ett lass dito eller $\frac{1}{6}$ famn	7 63
Ett kilogram torrt kött	1 83	Ett lass torv	10 36
Ett kilogram saltgrönt kött	1 60	En hektoliter träkol	3 72
Ett kilogram talg	34	100 st. bandstakar	8 30
Ett kilogram humle	3 66	En tolft sågbräder	10 48
En st. ko	241 79	Ett kilogram lin	2 58
Ett st. fodernöt	168 32	Ett kilogram hampa	1 97
Ett st. galt, bordgalt, skattegalt och helvuxet svin	89 52	En ten ljusgarn	61
En st. fargalt	79 63	En st. säck	41
Ett st. halvuxet svin	47 12	En st. kornsäck	57
Ett st. dito än mindre	24 13	Ett deciton järn	32 10
Ett st. får	32 76	100 st. läktspik	33
Ett st. lamm	25 16	1,000 st. taksten	125 79
Ett st. teya, som består av ett får, en gäs och ett höns	42 28	1,000 st. mursten	61 59
En st. gäs	7 99	Ett kilogram salpeter	80
Ett st. höns	1 53	En hektoliter tyskt öl	44 19
Ett kilogram torr fisk	1 19	En hektoliter honung om 108,822432 kilogram	257 91
Ett kilogram rockor	46	Ett kilogram dito	2 37
100 st. torra koljor	19 70	Ett drängedagsverke	5 42
		Ett ökcdagsverke av två hästar och en körkarl	14 15
		Ett deciton halm	2 19

	Medeltalet av kommu- nalnäm- dernas pris Kronor öre	Medeltalet av kommu- nalnäm- dernas pris Kronor öre
<i>Ollonsvin:</i>		
En st. 2-årig galt och hel-		En st. dito än mindre eller
vuxet svin	57 98	gris . . . . .
En st. dito halvvoxet.	30 48	Ett kilogram torrt ollonfläsk
		Ett kilogram saltgrönt dito
		14 94
		1 04
		96

Halmstad i Laholms fögderis häradsskrifvarekontor den 24 oktober 1939.

W. Bergendahl.
